

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/301/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114210876
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8114210876.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a Mgr. Miloša Koleka, v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovaným 1./ M. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. R. XX, XXX XX R. R., 2./ E. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. R. XX, XXX XX R. R., 3./ W. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. R. XX, XXX XX R. R., 4./ I. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. R. XX, XXX XX R. R., žalovaný 1./, 2./ a 4./ právne zastúpení Advokátska kancelária JUDr. Igor Šafranko, advokátom so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, so sídlom Šafárikovo námestie 7, 811 02 Bratislava, IČO: 42 362 962, právne zastúpený JUDr. Patrik Podhorský, advokát so sídlom Zámocká 36, 811 01 Bratislava, o zaplatenie 1.603,20 Eur s príslušenstvom o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 7C 190/2014-272 zo dňa 09.07.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby

Žalovaní v 1., 2. a 4. rade majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom návrh navrhovateľa zamietol. O trovách konania vo vzťahu medzi navrhovateľom a odporcami v 1. až 4. rade súd rozhodne samostatným uznesením do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi nepriznal.

2. Vychádzal zo zistenia, že žalobca svojim návrhom žiadal, aby súd žalovaných zaviazal zaplatiť mu sumu vo výške 1.603,20 Eur spolu s úrokom z omeškania, ako aj trovy konania. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že právny predchodca žalobcu (Slovenská sporiteľňa, a.s.) uzatvoril s pôvodnými žalovanými dňa 22.10.2004 Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej bol pôvodným žalovaným poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 100.000 Sk (3.319,39 Eur). Súd prvej inštancie sa v konaní zaoberal námietkou žalovaných týkajúcou sa nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu v konaní, ktorú považoval za dôvodnú. Mal za preukázané, že konečná splatnosť úveru, dohodnutá medzi veriteľom a dlžníkom v predmetnej Zmluve je dňa 20.10.2012. Z listinných dôkazov mal súd za preukázané, že žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 25.10.2011 a vyzval žalovaných na zaplatenie dlžnej sumy. Od pôvodného veriteľa súd prvej inštancie zistil, že od tohto nedošlo do dňa postúpenia pohľadávky k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. V zmysle článku 7.6 bodu 7.6.1 Všeobecných obchodných podmienok pôvodného veriteľa, bol pôvodný veriteľ podľa názoru prvoinštančného súdu v prípade porušenia zmluvnej povinnosti zo strany žalovaných oprávnený okrem iného vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru alebo Zmluvu vypovedať, prípadne od nej odstúpiť. Pôvodný veriteľ však nevyužil ani jednu z týchto

možností a pohľadávku postúpil žalobcovi bez toho, aby úver nadobudol mimoriadnu splatnosť, resp. bez toho aby zmluvný vzťah medzi účastníkmi zanikol výpoveďou Zmluvy alebo odstúpením od nej. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že pokiaľ nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, resp. pokiaľ zmluvný vzťah medzi účastníkmi nezanikol výpoveďou Zmluvy, resp. odstúpením od nej, nie je možné urobiť záver o tom, že by úver spolu s úrokmi bol splatný. Splaťnými sa do tejto doby podľa názoru súdu prvej inštancie mohli stať len jednotlivé splátky úveru so zaplatením ktorých boli žalovaný v omeškani. Z ustanovenia § 92 odsek 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách (ďalej len „ZoB“) teda vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Odvolávajúc sa na dôvodovú správu súd prvej inštancie je toho názoru, že pokiaľ právny predchodca žalobcu Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 28.09.2011 predmetnú pohľadávku z úveru postúpil žalobcovi, postupoval v rozpore s § 92 odsek 8 ZoB, nakoľko ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatný celý úver a teda Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 28.09.2011 je v zmysle § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) neplatným právnym úkonom. Súd prvej inštancie z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu návrh v celom rozsahu ako nedôvodný zamietol. O trovách rozhodol v zmysle § 151 odsek 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok účinný do 30.06.2016 (ďalej len „O.s.p.“). Náhradu trov vedľajšieho účastníka nepriznal, nakoľko ich považoval za nehospodárne a neúčelné.

3. Proti tomuto rozsudku v časti o zamietnutí návrhu z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu podal v zákonnej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie žalobca. Odvolanie odôvodnil nesprávnym právnym posúdením veci a nedostatočným zistením skutkového stavu. Podľa jeho názoru, žalobca v konaní predložil relevantné oznámenie postupcu žalovanému 1./ o postúpení pohľadávky spolu s podacím hárkom, preukazujúci odoslanie tejto písomnosti, ktoré zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie predmetnej pohľadávky. Žalobca ďalej zastáva názor, že ustanovenie § 92 odsek 8 ZoB nemožno spájať s aktívnou legitímáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky. Účelom predmetného ustanovenia je podľa jeho názoru úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok. Z predmetného zákonného ustanovenia, ako aj z vyjadrenia Národnej banky Slovenska zo dňa 24.07.2014 podľa neho vyplýva, že môže dôjsť k postúpeniu aj nesplateľnej časti pohľadávky z úveru. Vzhľadom na vyššie uvedené žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 220 O.s.p. ho zmenil tak, že vyhovie návrhu žalobcu, resp. aby ho v zmysle ustanovenia § 221 odsek 1 a 3 O.s.p. zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil voči žalobcom a vedľajšiemu účastníkovi trovy konania a právneho zastúpenia v prvoinštančnom i odvolacom konaní.

4. K podanému odvolaniu sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadrili žalovaní. Podľa ich názoru súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci a tento aj správne právne posúdil. Na podporu svojich tvrdení poukázal na viacero rozhodnutí Krajských súdov prejednávajúcich danú problematiku. Poukázal tiež na skutočnosť, že pokiaľ sa žalobca domnieva, že nedodržanie postupu podľa § 92 odsek 8 ZoB nevedie k neplatnosti postúpenia pohľadávky, ale iba k sankciám vyplývajúcich z tohto zákona, nie je zrejmé, na základe čoho k týmto záverom dochádza. Na základe vyššie uvedeného žalovaní navrhujú napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať im náhradu trov odvolacieho konania.

5. K vyjadreniu k podanému odvolaniu žalovaných sa vyjadril žalobca, ktorý naďalej trval na podanom odvolaní a navrhol aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 220 O.s.p. ho zmenil tak, že vyhovie návrhu žalobcu, resp. ho v zmysle ustanovenia § 221 odsek 1 a 3 O.s.p. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 380 a nasl. zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, účinný od 01.07.2016 (ďalej len „C.s.p.“) preskúmal rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 C.s.p. a contrario a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

7. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že medzi právnym predchodcom žalobcu a pôvodnými žalovanými bola dňa 22.10.2004 uzatvorená Zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len zmluva), na základe ktorej bol žalovaným poskytnutý úver vo výške 100.000 Sk, čo je 3.319,39 Eur. Konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na deň 20.10.2012. Predmetná zmluva je v zmysle § 52 a nasl. OZ a v zmysle § 2 písm. b/ zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch s účinnosťou v čase uzatvorenia zmluvy, zmluvou spotrebiteľskou. Dňa 28.09.2011 bola podpísaná Zmluva o postúpení pohľadávok č. 1285/2011/CE medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a EOS KSI Slovensko, s.r.o. (žalobca v tomto konaní). Z prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok vyplýva, že žalovaní boli v omeškani 1.226 dní. Zo spisu vyplýva, že záväzkový vzťah, ktorý je predmetom tohto konania vznikol z bankového úveru, regulovaného špeciálnou právnou úpravou ZoB. Banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorej činnosť v zmysle § ustanovenia 2 ods. 3 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách podlieha bankovému povoleniu

na činnosť bánk, zároveň podlieha dohľadu Národnej banky Slovenska. Bez bankového povolenia nemôže nikto vykonávať bankovú činnosť. Žalobca v konaní nepreukázal, aby disponoval takýmto povolením, na základe ktorého by mohol vykonávať správu nezosplatených úverov poskytovaním fyzickým osobám bankami, teda bankovou činnosťou. V uvedenom kontexte je potrebné vyhodnotiť aj Zmluvu o postúpení pohľadávky vyplývajúcej z bankovej činnosti právneho predchodcu žalobcu. Z ustanovenia § 92 ods. 8 zák. o bankách je možné vyvodiť, že spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky môže byť len pohľadávka alebo časť pohľadávky, ktoré sú už splatné. Teda banka má oprávnenie postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník aktuálne po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Teda pohľadávka zodpovedajúca takémuto peňažnému záväzku je nesplácaný určitú dobu dlh. Bolo by pritom v rozpore s účelom zákona o bankách a viedlo by k neúnosnému právnemu stavu, ak by banky postupovali „živý úver“ na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle zákona o bankách pod dohľad NBS. V takomto prípade by sa spotrebiteľia vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou ocitli v zmluvnom vzťahu s iným nebankovým subjektom. Uvedené by bolo v rozpore s požiadavkou náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa vyžadovaná v súlade so smernicou o nekalých obchodných praktikách.

8. Banka má nepochybne právo postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu. Pre takýto postup banky je nevyhnutné, aby pristúpila v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru, čo je jej výlučným oprávnením, ktoré môže banka realizovať pred postúpením pohľadávky. Žalobca však takéto oprávnenie podľa názoru odvolacieho súdu nemá. Preto tvrdenie žalobcu, že vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru dňa 25.10.2011 nemá žiadnu právnu váhu. Na takýto právny úkon totiž žalobca nemá oprávnenie. Odvolací súd ešte uvádza, že spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách č. 483/2001 Z.z. môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými (dospelé splátky), a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Z uvedeného odvolací súd vyvodil aj pochybnú aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu. Odvolací súd ďalej poukazuje na skutočnosť, že z prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok vyplýva, že omeškanie žalovaných trvalo k uvedenému dňu 1.226 dní, čo je 3,35 roka. Za toto obdobie, ak právny predchodca žalobcu by iba predpisoval splátky, poplatky a úroky, takýto postup by nebol postupom a konaním s náležitou odbornou starostlivosťou banky.

9. Špecifické pôsobenie bánk, na ktoré dohliada centrálna banka, opodstatňuje záver, že s bankovým úverom, ktorý nie je splatný, nemôže nakladať nebankový subjekt. Nesplatený úver od banky je produktom banky, na ktorý dopadá dohľad centrálnej banky s prísne stanovenými pravidlami pre bankový sektor. Nebankový subjekt nie je oprávnený používať (akokoľvek) bankové oprávnenia a ani používať bankové úvery. Termín používať prirodzene zahŕňa aj zosplatenie úveru alebo určité zavŕšenie vzťahu vyplývajúceho zo zmluvných podmienok banky.

10. Postúpenie pohľadávky je pomerne bežným právnym úkonom. Pokiaľ sa však cesia týka bankovej pohľadávky z bankového produktu, osobitný predpis dopĺňa zákonné pravidlá pre platné postúpenie. Postúpiť tak možno bankovú pohľadávku v tej časti, ktorá je po splatnosti, iba po výzve na splnenie pričom výzva musí byť písomná a musí byť zo strany banky a omeškanie trvá viac ako 90 dní.

11. Odvolací súd zdôrazňuje, že žiadnym spôsobom nespochybňuje právo banky postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu, avšak pre takéto postúpenie je nevyhnutné pristúpiť v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru. Vyhlásiť predčasnú splatnosť bankového úveru je však výlučným oprávnením banky, pričom toto oprávnenie môže banka realizovať ešte pred postúpením pohľadávky.

12. V zmysle uvedeného žalobca nemohol platne nadobudnúť pohľadávku, ktorá je predmetom daného konania, keď bez platného postúpenia záväzku niet na strane žalobcu dostatok aktívnej legitimitácie uplatňovať bankovú pohľadávku.

13. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd v zmysle § 387 C.s.p. napadnuté výroky rozsudku súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdzuje.

14. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 255 odsek 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 262 odsek 2 C.s.p..

15. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).